

в името на великото дело. С разнообразие на мотиви и сюжети от класическия епос, доразвити и обогатени от хайдушката песен, народният певец създава свособразна хроника на жизнения им път и дело. В творбите от този цикъл вярно е уловен и точно пресъздаден историческият развой на бореца за свобода в образите на двамата герои, които по свой личностен път са стигнали до святата идея, обединила края на живота им под едно знаме с ясното съзнание за смисъла на тази борба.

Предлаганият сборник съдържа 144 записа на песни и предания, като основната част са от Сливенско и Ямболско. При съставянето му са ползувани архивите на Института за фолклор и Етнографския институт с музей към БАН, на които дължим сърдечна благодарност. Поради структурно-организационни промени по време на подбора на материалите не е ползуван архива на бившия Институт за музикознание към БАН.

Текстовете са представени на съвременен книжовен език. Съзнателно не се предлагат на диалект, както са записани, понеже това усложнява четенето и начина на възприемане, тъй като сборникът е предназначен за широк кръг читатели. Не се предлагат нотите на песните, защото не е записана мелодията на всички текстове.

Повечето от песните и преданията се публикуват за първи път, което определя и приносния характер на сборника. А за публикуваните преди песни и предания е посочено къде е направено това.

При подбора на текстовете са избрани онези от тях, които представляват максимално пълни варианти, за да се постигне по-голяма яснота и пълнота на сюжети и мотиви. Някои от тях отново бяха проверени при информатори или сравнени с по-нови записи, с цел да се постигне по-голяма точност и надеждност като произведения на народното творчество.

Поводът за изпълнението на песните предимно е свързан с трапеза, но има и песни, които се пеят на седянка, на жътва дори и като обредни.

При четенето на сборника прави впечатление, че в някои от песните се срещат стихове, наподобяващи редове от личната поезия на Христо Ботев. Това явление за песните, създадени през Възраждането и след него, е характерно за цялото народно